Siber Güvenlik Ölçe?i (SGÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Siber Güvenlik Ölçe?i (SGÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30168

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Siber Güvenlik Ölçe?i (SGÖ), bireylerin siber ortamdaki güvenlik alg?lar?n?, davran??lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, siber güvenlik kavram?n?n çok boyutlu yap?s?n? alt? temel faktör üzerinden de?erlendirerek, kullan?c?lar?n dijital risklere kar?? gösterdi?i hassasiyeti ve uygulad??? koruyucu önlemleri belirlemeyi hedefler. Ölçek geli?tirme çal??mas?, 2022 y?l?nda Arpac? ve Sevinç taraf?ndan yay?nlanm??t?r.

SGÖ, 24 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?r. Ölçek, özellikle ki?isel veri gizlili?i, ?ifre yönetimi, sistem bütünlü?ü ve siber tehditleri tan?ma becerisi gibi kritik siber güvenlik alanlar?na odaklanmaktad?r. Yüksek güvenirlik ve geçerlik kan?tlar? sunan bu araç, alandaki ara?t?rmac?lar için önemli bir ölçme arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Siber Güvenlik Ölçe?i, **SGÖ**, Dijital Güvenlik, Ki?isel Veri, Siber güvenlik, Gizlilik, Kontrol, Bütünlük, Eri?ilebilirlik.

Yazarlar

?brahim Arpac?, K. Sevinç

Amaç

Siber Güvenlik Ölçe?i'nin (SGÖ) temel amac?, bireylerin internet ve dijital platformlardaki güvenlik bilinci düzeylerini ve bu bilinci yans?tan davran??sal e?ilimlerini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Bu ölçek, özellikle siber ortamda ki?isel bilgilerin korunmas?, ?ifre yönetimi, veri bütünlü?ü ve risk alg?s? gibi kritik alanlar? de?erlendirir.

Ölçek, akademisyenlere ve uygulay?c?lara, siber güvenlik e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmede veya risk alt?ndaki kullan?c? gruplar?n? tespit etmede kullan?labilecek istatistiksel olarak sa?lam veriler sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ayn? zamanda bireylerin siber ortamdan sa?lad?klar? fayday? da ölçerek, güvenlik alg?s? ile fayda alg?s? aras?ndaki ili?kiyi inceleme imkan? sunar.

Yap?

SGÖ, siber güvenlik alg?s?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda belirlenen alt? ana faktörden olu?ur. Bu faktörler, kullan?c?lar?n siber ortamdaki etkile?imlerinin farkl? yönlerini temsil eder:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Gizlilik: Siber ortamda payla??lan ki?isel verilerin korunmas?na yönelik dikkat ve hassasiyeti ifade eder.
Kontrol/Sahiplik: Kullan?c?lar?n hesaplar?na ait ?ifreler ve güvenlik ayarlar? üzerindeki yönetim ve sorumluluk düzeyini belirtir.
Bütünlük: Dijital olarak saklanan bilgi ve belgelerin güvenli?ine, kaybolma veya yetkisiz eri?im riskine dair alg?lar? kapsar.
Gerçeklik: Oltalama (phishing) veya sahte kaynaklardan gelen tehditleri tan?ma ve bunlara kar?? temkinli olma düzeyidir.
Eri?ilebilirlik: Cihazlar?n güncel güvenlik yaz?l?mlar? (anti virüs, güvenlik duvar?) ile korunma durumunu ve bu koruma önlemlerine verilen önemi ölçer.
Fayda: Siber ortam?n bilgi yönetimi ve günlük problem çözme süreçlerindeki kullan?m?na dair alg?lanan yarar? ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile titizlikle incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, alt? faktörlü yap?n?n veri seti ile yüksek düzeyde uyum sa?lad???n? göstermektedir. Uyum indeksleri (GFI, AGFI, CFI, TLI, IFI) 0.90'?n üzerinde ç?km??, RMSEA de?eri ise 0.046 ile mükemmel uyuma i?aret etmi?tir.

Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt? boyutu ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve siber güvenlik yap?s?n? geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r. Faktör yüklerinin minimum 0.437 olmas?, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Siber Güvenlik Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach's Alpha katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in tamam? için elde edilen güvenirlik katsay?s? **0.880** olarak rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in yüksek düzeyde tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in alt boyutlar? için elde edilen iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) katsay?lar? da kabul edilebilir düzeyin üzerindedir:

Gizlilik için: 0.810
Kontrol/Sahiplik için: 0.822
Bütünlük için: 0.752
Gerçeklik için: 0.771
Eri?ilebilirlik için: 0.807
Fayda için: 0.704

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal analizi, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. AFA sonuçlar?, ölçe?in alt? faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir. Kaiser's measure-of-sampling-adequacy (KMO) de?eri **0.865** olarak bulunmu?, bu da örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için yeterli oldu?unu göstermi?tir. Bartlett's testi ise istatistiksel olarak anlaml?d?r (χ2 (DF=300)=3570.447, p<0.001).

Alt? faktör, toplam varyans?n **49.344%**'ünü aç?klamaktad?r. DFA sonuçlar?, modelin uyumunu kan?tlam??t?r: . Bu indeks de?erleri, alt? faktörlü yap?n?n veri setine mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? kesinle?tirmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal ölçek)

Format: 24 maddelik, alt? alt boyuttan olu?an kendinden raporlama ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Siber ortam kullan?c?lar?, genel yeti?kin popülasyonu.

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, aktif olarak internet ve dijital hizmetleri kullanan bireyler üzerinde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1: kesinlikle kat?lm?yorum, 5: kesinlikle kat?l?yorum). Baz? maddeler ters (T) kodlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

?ç Tutarl?l?k, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, Güvenlik Duvar?, Anti Virüs Program?, Veri Bütünlü?ü.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?brahim Arpac?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

?leti?im E-posta Adresi: iarpaci@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: ?brahim Arpac? (Detayl? yaz??ma adresi mevcut de?ildir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2022 y?l?nda Arpac? ve Sevinç taraf?ndan geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar?n izinleri ve telif haklar? konusunda sorumlu yazar ?brahim Arpac? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgileri yazar taraf?ndan belirlenmektedir.

Kaynaklar

Arpaci, I., & Sevinc, K. (2022). Development of the Cybersecurity Scale (CS-S): Evidence of validity and reliability. *Information Development.* https://doi.org/10.1177/0266666921997512.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: siber-guvenlik-olcegi-sgo-toad.pdf

Siber Güvenlik Ölçe?i (SGÖ) Maddeleri

Gizlilik

Siber ortamda payla?t???m ki?isel bilgiler konusunda temkinliyimdir.
Gerçek hayatta üçüncü ?ah?slarla payla?mak istemedi?im bilgi ve belgeleri siber ortamda da payla?mam.
Siber ortamda payla?t???m verilerin sadece gerekli ki?ilerce görüntülenmesini sa?lar?m.

Kontrol/Sahiplik

Hesaplar?ma ait ?ifrelerin güvenli?i konusunda dikkatliyim.
?ifremi olu?tururken sembol, rakam ya da büyük küçük harflerden olu?an tahmini zor bir ?ifre seçerim.
E-posta ?ifremin güvenli?i için telefon do?rulamas? hizmetini kullan?r?m.
Cevab?n? hat?rlayaca??m bir güvenlik sorusu seçmeye özen gösteririm.
Kredi kart? bilgilerimin kaydedilmemi? olmas?na dikkat ederim.

Bütünlük

Siber ortamda veri saklamak güvenli de?ildir.
Siber ortamda saklad???m bilgi ve belgeler kaybolabilir ya da silinebilir.
Siber ortamda veri payla??m? yapmak herhangi bir risk içermez (T: Ters Madde).
Siber ortamda saklanan bilgi ve belgelere üçüncü ?ah?slar?n eri?me olas?l??? vard?r.

Gerçeklik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tan?mad???m ki?ilerden gelen e-postalardaki linkleri ve eklentileri açar?m (T).
Girdi?im web sitesinin güvenlik sertifikas? olmad??? yönünde bildirim gelse de kullanmaya devam ederim (T).
E-postama gelen istenmeyen (spam) postalar? açt???m olmu?tur (T).
E-postama gelen mü?teri edinme/oltalama amaçl? postalar? açt???m olmu?tur (T).
Belirsiz kaynaklardan gelen ba?lant?lar? (linkleri) ve dosyalar? açt???m olmu?tur (T).

Eri?ilebilirlik

Cihaz?mda güncel bir anti virüs program? var.
Cihaz?m? düzenli olarak anti virüs program? ile tarat?r?m.
Cihaz?ma kurulu gelen güvenlik duvar? aç?k.
?nternetten indirdi?im dosyalar? cihaz?mda yüklü anti virüs program? olmasa da açar?m (T).

Fayda

Siber ortamda sosyal medya uygulamalar?n? bilgi payla??m? için kullan?r?m.
Günlük hayatta kar??la?t???m problemleri çözmek için siber ortam? yayg?n olarak kullan?r?m.
Siber ortamda sunulan hizmetlerden bilgi yönetimi (bilgiyi elde etmek, saklamak, payla?mak ve kullanmak) için faydalan?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM